

Guidelines for developing the role of administrators in promoting teacher instructional practices aligned with international Standards in schools under the phra nakhon si ayutthaya Secondary educational service area office

Napaporn Thongklom ^{1*}, Teerawat Montaisong ² and Watcharapat Techawattanasiridamrong ³

^{1, 2, 3} Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

* Corresponding author. E-mail: teerawatmontaisong@gmail.com

ABSTRACT

The primary objectives of this research were twofold: 1) to study the level of administrators' roles in promoting teachers' instruction comparable to international standards in Educational institutions, and 2) to propose guidelines for developing these roles. The study employed a two-step methodology. Step 1 involved investigating the level of administrators' roles by surveying a sample group of 154 teachers who taught the Independent Study (IS) course. The research instrument used was a questionnaire, which demonstrated high reliability with a coefficient of 0.97. The collected data were analyzed using the mean ($\bar{X}$) and standard deviation (SD). Step 2 focused on developing practical guidelines, where the key informants were 9 purposefully selected individuals, including educational area office administrators, school administrators, and educational academics/supervisors. The data collection tool was a semi-structured interview form, and the data analysis was conducted using the content analysis technique.

The research findings indicated that: 1) Administrators' roles in promoting teachers' learning management comparable to international standards were rated at a high level. 2) Guidelines for Developing Administrators' Roles The guidelines for developing administrators' roles in promoting learning management comparable to international standards for teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya consisted of five roles with a total of 43 guidelines, as follows: The Role of Designing and Setting Directions comprised 8 guidelines, such as analyzing the school's environmental conditions and basic information, and clearly defining the school's vision, mission, and goals. The Role of Building Relationships and Organizational Culture comprised 14 guidelines, such as integrating English with mathematics and science content, creating an organizational culture and values that support language use, and linking research and innovation with the community and authentic learning resources by encouraging teachers and students to conduct research and develop innovations that address community needs. The Role of Resource Support and Management comprised 5 guidelines, such as integrating digital media with integrated learning and learner development. The Role of Promoting the Development of Teachers and Personnel comprised 7 guidelines, such as continuous development of language proficiency and the establishment of policies and motivation systems. The Role of Supervision, Monitoring, and Evaluation comprised 9 guidelines, such as establishing a systematic and comprehensive evaluation system and monitoring and reflecting on the application of research findings, in order to enhance the effectiveness of promoting learning management comparable to international standards for teachers in schools.

Keywords: The Role of Administrators, Teacher Instructional Practices Aligned with International Standards.

แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา

นภาพร ทองกลม ^{1*}, ธีระวัฒน์ มอนโรตอง ² และ วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง ³

^{1, 2, 3} มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

* Corresponding author. E-mail: teerawatmontaisong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. แนวทาง การพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ โดยเลือกแบบเจาะจงจำนวน 9 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยบทบาท 5 ด้าน จำนวน 43 แนวทาง ดังนี้ 1. บทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทางมี 8 แนวทาง เช่น การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 2. บทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร มี 14 แนวทาง เช่น การบูรณาการภาษาอังกฤษกับเนื้อหาวิชา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การสร้างวัฒนธรรมค่านิยมองค์กรที่สนับสนุนการใช้ภาษา การเชื่อมโยงการวิจัย นวัตกรรมกับชุมชน แหล่งเรียนรู้จริงควรส่งเสริมให้ครูและนักเรียนทำวิจัยพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์ปัญหาชุมชน 3. บทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร มี 5 แนวทาง เช่น การเชื่อมโยงสื่อดิจิทัลกับการเรียนรู้เชิงบูรณาการการพัฒนาผู้เรียน 4. บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร มี 7 แนวทาง เช่น การพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง การสร้างนโยบายและแรงจูงใจ 5. บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลมี 9 แนวทาง เช่น การสร้างระบบประเมินผลอย่างเป็นระบบและรอบด้าน การติดตามและสะท้อนผลการประยุกต์ใช้วิจัย เพื่อให้การส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหาร, การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู

บทนำ

ประเทศไทยในยุคปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่สูงขึ้น ซึ่งได้รับผลกระทบจากพลวัตทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในประชาคมโลก แนวทางแก้ปัญหาในระดับชาติจึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างสันติสุข ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 6 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดให้การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

; พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, มาตรา 6) สังคมในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างเปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยี และทรัพยากรที่รวดเร็ว เชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และองค์ความรู้ที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ดังนั้นแนวโน้มเด็กและเยาวชนในอนาคตจึงควรมีคุณลักษณะและทักษะที่เรียกว่า 3Rs 8Cs ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 2 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยมีการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่ตอบสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนานวัตกรรมได้ (สำนักงานสภาพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) นำมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 (การณ สกุลประดิษฐ์, 2559) องค์ประกอบหลักมี 2 ส่วน คือ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยมีเป้าหมายคือ “คุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ” ซึ่งการจัดการเรียนรู้ ที่เทียบเคียงมาตรฐานสากลมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลโลกที่สมบูรณ์มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะ ที่เทียบเท่ามาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่เน้นการพัฒนาเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาในหลายมิติพร้อมกันและดำเนินการทั้งระบบในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ จุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจนคือการยกระดับการจัดการเรียน การสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลที่ประสบความสำเร็จสูงในโครงการ PISA หรือ TIMSS โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนในด้านสติปัญญา ความสามารถและความถนัด รวมถึงส่งเสริมพหุปัญญาด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคลเพื่อพัฒนาสู่ศักยภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังต้องยกระดับการบริหารจัดการด้วย ระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเป็นไปตามมาตรฐานสากล ถึงแม้ว่า ในความเป็นจริงโรงเรียนมาตรฐานสากลจะมีบริบท ศักยภาพ และขนาดที่แตกต่างกันก็ตาม (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ รวมถึงรับผิดชอบโดยตรงในการกำกับดูแล ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ มีหน้าที่ในการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ช่วยให้ครูเข้าใจหลักการในการจัดการเรียนรู้และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผ่านกิจกรรมการนิเทศ เพื่อพัฒนาครูให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีบทบาทในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล มีข้อค้นพบว่าผู้บริหารหลายแห่งยังขาดความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานสากล และครูบางส่วนยังมีปัญหาในการบูรณาการเทคโนโลยีและแนวคิดใหม่ในการจัดการเรียนรู้ (สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2563) จากการสัมภาษณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบปัญหา คือ โรงเรียนบางแห่งขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาระการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยตนเอง (IS) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการก้าวเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ส่งผลให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนไม่บรรลุตามเป้าหมายของเกณฑ์การประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งมุ่งเน้นคุณภาพที่ยั่งยืนและผลสำเร็จที่มาจากกระบวนการบริหารจัดการที่ถูกต้อง ครูผู้สอนเป็นตัวแปรหลัก หากขาดความรู้ความเข้าใจย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชนัดดา ปุ้ยงาม, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2568)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าปัญหาหลักอาจเกิดจากการที่ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ขาดความตระหนักด้านแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลแก่ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบถึงบทบาทที่เหมาะสมและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน ซึ่งบทบาทของผู้บริหารที่มีความเหมาะสมจะส่งผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ตามเกณฑ์การประเมิน และทำให้การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัย แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยด้วยวิธีการวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 โรงเรียน รวมจำนวนข้าราชการครู จำนวน 1,275 คน (รายงานข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา (2567))

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 25 โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นหน่วยในการสุ่มได้กลุ่มครูผู้สอนในรายวิชา IS จำนวน 154 คน ใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (พรรณี ลีกิจวัฒน์, 2566)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้ดำเนินการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถาม พร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 160 ฉบับ พร้อมนัดหมายวันและเวลาการรับคืน ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปในระหว่างวันที่ 20 เมษายน 2568 – 26 พฤษภาคม 2568 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 154 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยนำข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปประเด็นที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (พรณี สীগิวัฒน์, 2566, หน้า 176) โดยแบ่งออกเป็นคุณสมบัติเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย จำนวน 3 ท่าน ระดับปฏิบัติการ จำนวน 3 ท่าน ระดับนักวิชาการศึกษา ครู อาจารย์ หรือกรรมการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 3 ท่าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 ท่าน โดยพิจารณาตามคุณสมบัติ คือ 1. ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา 2. เป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการที่ผ่านจากประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล 3.เป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษามากน้อย 3 ปี และ 4. มีประสบการณ์ในการเป็นกรรมการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาต่ำที่สุดในแต่ละด้าน โดยนำค่าเฉลี่ยที่มีระดับต่ำที่สุดมาสร้างเป็นข้อคำถาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

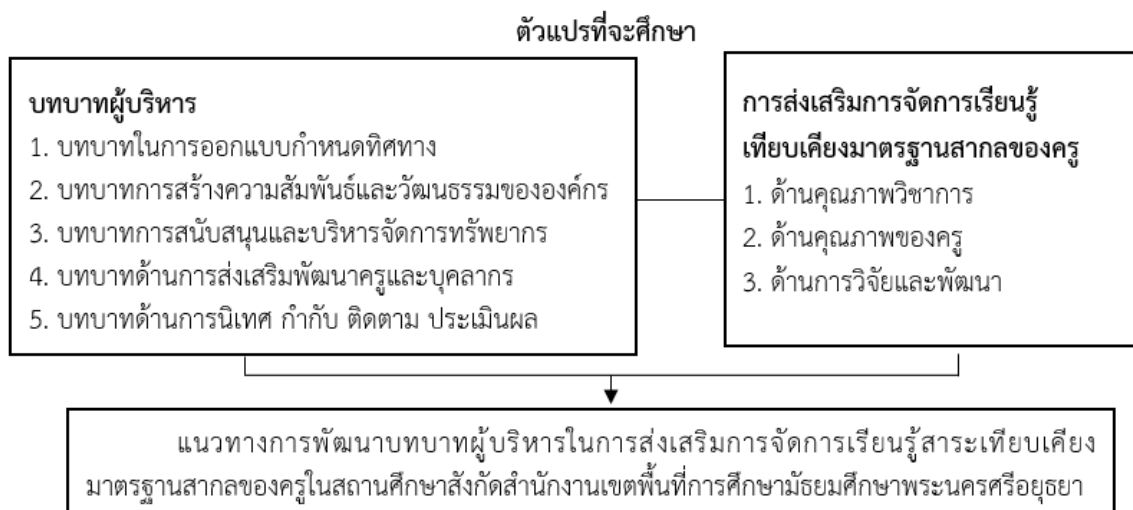
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานงาน โดยการนัดหมายวันเวลาสถานที่ที่แน่นอนกับผู้ให้สัมภาษณ์ และออกไปสัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่กำหนดไว้จำนวน 9 คน พร้อมขออนุญาตทำการบันทึกเสียงระหว่างการจดบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำร่างรายงานแบบสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหารายงานการสัมภาษณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูจากนักวิชาการและนักวิจัย ดังนี้ มินซ์เบิร์ก (Mintzberg, 1973), เซนเก (Senge, 1990), เดส และมิลเลอร์ (Dess and Miller, 1993), ฮิตท์ ไอร์แลนด์ และฮอสคินสัน (Hitt Ireland and Hoskinson, 2000), ยุคัล (Yukl, 2006), ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561), เสาวลักษณ์ พิมพ์สายทอง (2562), สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) (2563), ปาณิสรา โชคคณศร์ (2563) และนางลักษณ์ พันธุ์วิไลและคณะ (2567) และศึกษาการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล จากสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 ช่วงอายุส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 74 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปริญญาตรี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 79.2 ครูที่สอนรายวิชา IS1- การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 IS2-การสื่อสารและการนำเสนอ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 IS3- การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7

ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหาร ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. บทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทาง	3.90	0.76	มาก
2. บทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร	4.00	0.76	มาก
3. บทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร	4.01	0.76	มาก
4. บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร	3.99	0.75	มาก
5. บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.01	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	3.98	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.76)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสูงสุด ได้แก่ บทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.76) และบทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.78) รองลงมา ได้แก่ บทบาท การสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.76) และด้านที่ต่ำที่สุด ได้แก่ บทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทาง ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.76)

2. วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักมาวิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหารายงานการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา สรุปไว้ ดังนี้

บทบาทที่ 1 บทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทาง

ประเด็นการสัมภาษณ์ แนวทางการปฏิบัติงานในการวางแผนกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย และทิศทางของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล สรุปเป็นแนวทางได้ 8 แนวทาง ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ผู้บริหารควรใช้กระบวนการวิเคราะห์ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อตรวจสอบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 3) การสร้าง การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 4) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรมุ่งปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล 5) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านวิชาการ การจัดการเรียน การสอน และทักษะด้านภาษา 6) การจัดระบบการบริหารจัดการและการกำกับติดตามมีระบบบริหารจัดการที่ยืด หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม 7) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอก และ 8) การมุ่งสู่ผลลัพธ์ตามมาตรฐานสากลเน้นการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถบรรลุเกณฑ์มาตรฐานสากล

บทบาทที่ 2 บทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรในการแลกเปลี่ยนการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สรุปเป็นแนวทางได้ 8 แนวทาง ได้แก่ 1) การบูรณาการภาษาอังกฤษในคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 2) การสอดแทรกภาษาอังกฤษในทุกรายวิชาและกิจกรรมของโรงเรียน 3) การพัฒนาครูและบุคลากรด้านทักษะภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง 4) การจัดตั้งและพัฒนา PLC เพื่อยกระดับการใช้ภาษาอังกฤษในการสอน 5) การสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมองค์กรที่สนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษ 6) การพัฒนาทักษะผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล เช่น CEFR, PBL 7) การสร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้บริหารในการวางแผนและออกแบบการสอน และ 8) การเสริมสร้างความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกและเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูและผู้เรียน

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สรุปเป็นแนวทางได้ 6 แนวทาง ได้แก่ 1) การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ตอบโจทย์ผู้เรียนและชุมชน 2) การจัดระบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งเสริมให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินผล และพัฒนาการสอนร่วมกัน เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมภายในองค์กร 3) การพัฒนารูปแบบการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนและผู้เรียน 4) การเชื่อมโยงการวิจัยและนวัตกรรมกับชุมชนและแหล่งเรียนรู้จริง 5) การพัฒนาศักยภาพครูและสร้างวัฒนธรรมองค์กร ที่เอื้อต่อการวิจัย และ 6) การขยายผลและเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

บทบาทที่ 3 บทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการสนับสนุนการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน สรุปเป็นแนวทางได้ 5 แนวทาง ได้แก่ 1) การจัดหาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ดิจิทัลให้พร้อมและทั่วถึง 2) การพัฒนาศักยภาพครูด้านการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีการสอน 3) การสร้าง พัฒนา และเผยแพร่นวัตกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน 4) การจัดระบบติดตาม ประเมินผล และถอดบทเรียนการใช้สื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบ และ 5) การบูรณาการสื่อดิจิทัลกับการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศตวรรษที่ 21

บทบทที่ 4 บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารและจัดการเรียนการสอน สรุปเป็นแนวทางได้ 7 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาศักยภาพด้านภาษาของครูอย่างต่อเนื่อง 2) การใช้ตำราและสื่อต่างประเทศที่เหมาะสม 3) การมีส่วนร่วมของครูทุกกลุ่มสาระในด้านภาษาส่งเสริมให้ครูกลุ่มสาระอื่นใช้สื่อกิจกรรมบูรณาการเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ 4) การสนับสนุนครูต่างชาติและโครงการแลกเปลี่ยน 5) การสร้างนโยบายและแรงจูงใจให้กับครูที่มีความสามารถด้านภาษา 6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษา และ 7) ความร่วมมือจากภายนอกกับชุมชน หน่วยงานรัฐ และองค์กรภายนอกผ่าน MOU และการพัฒนาเชิงระบบเข้าร่วมโครงการหรือศูนย์พัฒนาศักยภาพ

บทบทที่ 5 บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการประเมินผลการใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนผ่านการมีส่วนร่วมของครู สรุปเป็นแนวทางได้ 9 แนวทาง ได้แก่ 1) การสร้างระบบประเมินผลอย่างเป็นระบบและรอบด้าน 2) การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ PLC 3) การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจผ่านการแข่งขันและผลตอบแทน 4) การจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในทุกกลุ่มสาระเพื่อยกระดับศักยภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 5) การใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย 6) การติดตามและสะท้อนผล การประยุกต์ใช้วิจัย 7) การพิจารณาบริบทและความต่อเนื่องของการประเมินให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 8) การกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน และ 9) การสร้างวงจรคุณภาพและการนิเทศติดตามโดยเชื่อมโยงกับวงจรคุณภาพ PDCA

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า ทั้ง 5 บทบาท บทบาทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาท สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านบทบาทการออกแบบกำหนดทิศทาง ผู้บริหารมีบทบาทในการออกแบบและกำหนดทิศทางของการจัดการเรียนรู้ระดับมาก การกำหนดทิศทางที่ทันสมัยเพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลต้องเน้นการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ ใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนและพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับวรรณรัตน์ วิริยะอาภรณ์ และคณะ (2567) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการบริหารจัดการสูง โดยเฉพาะด้านระบบคุณภาพและการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล แต่ผู้บริหารบางส่วนอาจยังขาดการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุม ขาดการเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมให้ทบทวนแผนและวิสัยทัศน์ให้ทันสมัย พูลแลน และสกอตต์ (Fullan, M., & Scott, G., 2009) พบว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องพัฒนาการปรับตัวและการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อน การขาดการกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสู่มาตรฐานสากลสะท้อนถึงการไม่สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสโลกาภิวัตน์ (globalization) และความต้องการความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้น ผู้บริหารจึงควรมีความพร้อมในการก้าวสู่มาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาพร สุขเกษม (2567) พบว่า การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น ผู้บริหารจะต้องดำเนินการวางแผนเชิงกลยุทธ์ดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการโรงเรียน และมีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อกำหนดจุดเน้นที่สอดคล้องกับนโยบายซึ่งเป็นบทบาทพื้นฐานในการออกแบบกำหนดทิศทาง

2. ด้านบทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร ผู้บริหารมีบทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กรอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกันการทำงานเป็นทีม สร้างขวัญกำลังใจส่งผลให้องค์กรมีความร่วมมือที่ดี ถ้าผู้บริหารสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน โรงเรียนกับชุมชนได้ จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยรวมของโรงเรียน ผู้บริหารมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง การจัดการความขัดแย้ง เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับพรรัตน์ กิ่งก้าน (2568) พบว่า การสร้างความผูกพันของบุคลากรเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคลากรเกิดความผูกพันกับองค์กรและนำไปสู่การร่วมคิดร่วมใจและความร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพงาน ซึ่งสอดคล้องกับการสนับสนุนการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับ ภักทร พล สุคนธ์รัตน์ และปฏิพัทธ์ แสงประเสริฐ (2566) พบว่า ผู้บริหารควรใช้ภาวะผู้นำสถานศึกษา เพื่อบริหารจัดการบุคลากรให้

เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และเน้นการสร้างวัฒนธรรมภาวะผู้นำร่วม และความรับผิดชอบต่อร่วม เพื่อให้เกิดภาวะแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นสากล ผู้บริหารควรเสริมบทบาทในด้านนี้ เพื่อให้บุคลากรมีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาตนเองในระดับสากลมากยิ่งขึ้น

3. ด้านบทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร ผู้บริหารมีบทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนการบริหารห้องเรียน คุณภาพและการเผยแพร่ผลงานของนักเรียน ซึ่งสะท้อนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สอดคล้องกับ เฟลเชอร์ (Felcher, 1991) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ในการบริหารจัดการและวางแผน ควบคุม งบประมาณ ซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์ ให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงาน มีบทบาทในการกระตุ้นครูให้กระตือรือร้นและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย พุ่มพวง (2563) พบว่า การที่ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรอย่างรอบด้านเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับคุณภาพการสอนเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จแก่ผู้เรียน แต่ข้อจำกัดในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากมีปัญหาด้านงบประมาณหรือความพร้อมของบุคลากร ผู้บริหารจึงควรเร่งส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความทันสมัย สมิต (Smith, 2021) พบว่า แม้ในสถานศึกษาที่มีการจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ความสำเร็จในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับ"ความสามารถทางดิจิทัล" ของบุคลากร ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ครูมีทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลในโรงเรียนมาตรฐานสากล ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถปรับวิธีการสอนให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21

4. ด้านบทบาทการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารมีบทบาทการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับตรุณี รัตนโชติ และคณะ (2565) พบว่า การสนับสนุนของผู้บริหารในการ พัฒนาศักยภาพครู อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการอบรม ทักษะดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างยิ่งต่อ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย และการยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล แต่การพัฒนาสามารถทางภาษาต่างประเทศยังอยู่ในระดับต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าภาษายังไม่ เป็นจุดเน้นของผู้บริหารจึงควรมีการกำหนดแผนงานและโครงการเพื่อยกระดับสมรรถนะทางภาษาของครู ประสิทธิ์ชัย แก้วประดับ (2564) พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาบุคลากรด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนจัดชั่วโมงฝึกภาษาในโรงเรียน เพื่อยกระดับสมรรถนะของครูให้สามารถสื่อสารและจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่ ความสำเร็จของโรงเรียนตามแนวทางมาตรฐานสากล

5. ด้านบทบาทการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ผู้บริหารมีบทบาทการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารต้องมีบทบาทประเมินผลการเรียนรู้ของครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการ นิเทศภายในพัฒนาการสอนและกำหนดแนวทางการประเมินตามมาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับธนพร วัฒนา (2563) พบว่า ระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็งต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงวิธีการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนได้ตามมาตรฐานที่กำหนด แต่การนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนยัง อยู่ในระดับต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารยังขาดการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนอย่าง เป็นระบบ จึงควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการวิจัยและการใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องมือในการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง จอห์นสัน (Johnson, 2022) พบว่า ภาวะผู้นำการศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทักษะในการส่งเสริมให้ครู ทำวิจัย ในชั้นเรียนนำผลการวิจัยมาใช้เป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอนอย่างเป็นวงจร ซึ่งสอดคล้องกับวิภาวี ลิ้มปิยะกุล และคณะ (2565) พบว่า ผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนและให้รางวัลครูที่ใช้ผลการประเมินและ ผลการวิจัยมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน หากผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการวิจัยและการประเมินอย่าง ต่อเนื่องจะช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพสอดคล้องกับเป้าหมายตามมาตรฐานสากล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา สามารถ อภิปรายได้ดังนี้

บทบาที่ 1 บทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทาง

ประเด็นการสัมภาษณ์ แนวทางการปฏิบัติงานในการวางแผนกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย และทิศทางของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ต้องอาศัยแนวคิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน องค์ประกอบหลักคือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนา อย่างเหมาะสม โดยเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย การพัฒนาหลักสูตร บุคลากรและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ สอดคล้องกับจอห์นสัน, สโคลส์, และวิททิงตัน (Johnson, Scholes, and Whittington, 2017) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเพื่อกำหนดทิศทางองค์กรอย่างเหมาะสม การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานสากล ความสำเร็จคือการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการขับเคลื่อนโรงเรียน สอดคล้องกับบรรณพล ประภาสโนบล (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะช่วยเพิ่มความโปร่งใส ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนควรพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยบูรณาการแนวทาง STEM, Active Learning และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างทักษะคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ตามแนวคิดของทีศนา เขมมณี (2562) การพัฒนาการเรียนการสอนเน้นการออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและพัฒนาทักษะที่จำเป็นควบคู่กับการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะระดับสากล การสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโดยมีเป้าหมายยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานสากล เช่น CEFR, PISA และ TIMSS พร้อมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

บทบาที่ 2 บทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรในการแลกเปลี่ยนการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มุ่งเน้นส่งเสริมการบูรณาการในการยกระดับสมรรถนะสู่มาตรฐานสากล โดยบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับวิชาหลักผ่านสื่อและกิจกรรมสองภาษา เพื่อพัฒนาทักษะภาษาและวิชาการควบคู่กัน ซึ่งสอดคล้องกับปิยะดา เกียรติทัศนสิทธิ์ (2565) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาและเนื้อหา (CLIL) ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านภาษาและวิชาการได้จริงควรสอดแทรกภาษาอังกฤษในทุกรายวิชาและกิจกรรมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางภาษาที่จำเป็นต่อ การเรียนรู้ ต้องพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระผ่านการอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญและเชื่อมโยงการพัฒนา กับเกณฑ์วิทยฐานะ เพื่อยกระดับสมรรถนะทางภาษาของครู ซึ่งสอดคล้องกับฟูลแลน (Fullan, 2020) พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสถาบันที่ประสบความสำเร็จต้องเริ่มจากการพัฒนาความสามารถและความมุ่งมั่นของบุคลากรในองค์กร ควรจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคและออกแบบการสอนร่วมกัน การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมเป็นกลไกในการส่งเสริมการใช้ภาษาในบริบทจริงพร้อมพัฒนาทักษะผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในสถานศึกษาการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ การสนับสนุนเชิงนโยบายการสร้างวัฒนธรรมองค์กรไปจนถึงการขยายผลงาน เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับปิยะรัตน์ วงศ์พรม (2564) พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาวิชาชีพครูและช่วยให้สะท้อนปรับปรุงวิธีการสอนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ควรมีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและสื่อดิจิทัล การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมและการพัฒนางานวิจัยอย่างแท้จริง แฮทตี (Hattie, 2022) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมาจากการสร้างความเชื่อมั่นร่วมกันของครูในการพัฒนาการเรียนรู้อควรพัฒนารูปแบบการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบททั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา สนับสนุนให้ครูและนักเรียนสร้างนวัตกรรมและเข้าร่วมเวทีวิชาการและต้องเชื่อมโยงกับชุมชนและแหล่งเรียนรู้จริง สอดคล้องกับสุวิมล ว่องวาณิช (2563) พบว่า ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อที่ฐานบริบท ผู้บริหารต้องพัฒนาครูและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการวิจัยมีการนิเทศ ติดตาม จัดสรรงบประมาณ และให้รางวัลเชิงสร้างสรรค์ สร้างเครือข่ายกับสถาบันภายนอก มีการขยายผลและเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมผ่านเวทีประกวดเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ต่อยอดผลงาน สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษายั่งยืน

บทบาทที่ 3 บทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการสนับสนุนการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการศึกษาโลกที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การพัฒนาโรงเรียนสู่ยุคดิจิทัลต้องเริ่มจากการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ดิจิทัลที่ทันสมัยให้ทุกห้องเรียนพร้อมใช้งานอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับหวัง (Wang, 2023) พบว่า ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพครูด้านสื่อดิจิทัล ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ชูศักดิ์ เอกเพชร (2562) ได้นำเสนอว่า การอบรมที่มุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติจริงและการนิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด จะช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนได้อย่างแท้จริง พร้อมส่งเสริมให้ครูสร้างและเผยแพร่นวัตกรรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านการประกวดหรือเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจและขยายผลสู่การใช้งานในวงกว้าง เป็นการสร้างวัฒนธรรมการวิจัยและพัฒนาบนพื้นฐานของข้อมูลที่ช่วยให้การใช้สื่อดิจิทัลเกิดประสิทธิผลสูงสุด และที่สำคัญคือต้องเชื่อมโยงสื่อดิจิทัลกับการเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการใฝ่รู้และ การเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง

บทบาทที่ 4 บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารและจัดการเรียน การสอน การพัฒนาศักยภาพด้านภาษาเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล โดยเน้นการพัฒนาที่ครอบคลุมพัฒนาทักษะภาษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมทั้งด้านการสื่อสารทั่วไปและการใช้เชิงวิชาการ (EAP) ซึ่งจำเป็นสำหรับครูวิชาหลักที่ต้องสอนแบบ CLIL (Content and Language Integrated Learning) ควบคู่ไปกับการจัดตั้งชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับปณต ศิริอักษร (2567) พบว่า การอบรมภาษาอังกฤษเฉพาะทางวิชาการและวิชาชีพช่วยเพิ่มความมั่นใจของครูได้ดี ควรสนับสนุนการใช้ตำราเรียน สื่อต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนสัมผัสภาษาในบริบทจริง ส่งเสริมครูทุกกลุ่มสาระให้บูรณาการภาษาในทุกกิจกรรม สนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างบรรยากาศสากล และกำหนดนโยบายแรงจูงใจที่ชัดเจน เพื่อสร้างแรงขับเคลื่อนจากภายในให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พิงค์ (Pink, 2019) ได้กล่าวถึง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาผ่านกิจกรรมเป็นการสร้างโอกาสในการฝึกฝนภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ควรสร้างความร่วมมือกับภายนอกอย่างเป็นระบบ การทำ MOU กับองค์กร หรือศูนย์พัฒนาครู HCEC เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างยั่งยืน

บทบาทที่ 5 บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการประเมินผลการใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพ การบริหารจัดการและ การจัดการเรียนการสอนผ่านการมีส่วนร่วมของครู เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน เน้นหลักการมีส่วนร่วมของครูและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ ควรสร้างระบบประเมินผลที่เป็นระบบและรอบด้าน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานจริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับอัญชลี ธรรมวิทย์ (2563) พบว่า การประเมินผลที่เน้นการมีส่วนร่วมจะนำไปสู่การยอมรับและการใช้ผลการประเมินในการพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผลวิจัยในชั้นเรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ควรกำหนดแรงจูงใจและใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผล การประเมินตามแนวคิดหลักฐานเชิงประจักษ์ ลินคอล์น และกูบา (Lincoln and Guba, 2020) พบว่า การตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือของการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการตรวจสอบแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย การติดตามและสะท้อนผลการประยุกต์ใช้วิจัยผ่านการประชุม PLC เพื่อปรับปรุงแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และสุดท้ายการนิเทศติดตามและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพการสอนและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

1. ผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 บทบาท มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านบทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีด้านบทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทางสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการออกแบบทิศทางด้านการจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาการใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีวางทิศทางด้านการพัฒนาครูให้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการ วางแผนกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย ทิศทางของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

1.2 ด้านบทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีด้านบทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทางสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในวิชาการหรืออาชีพสามารถส่งเสริมคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการทำงานเป็นทีมในองค์กร มีวิธีการจัดการกับความขัดแย้งภายในองค์กร สร้างความร่วมมือและขวัญกำลังใจในทีมงานทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรในการแลกเปลี่ยนการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหารมีการพัฒนาส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสามารถช่วยพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

1.3 ด้านบทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีด้านบทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากรสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนและพัฒนาระบบห้องเรียนคุณภาพในโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดการเผยแพร่ผลงานของนักเรียน ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ผู้บริหารมีการสนับสนุนและบริหารจัดการสรรทรัพยากรบุคคลในโรงเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอในการสนับสนุนการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 ด้านบทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีด้านบทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาในสถานศึกษาตามมาตรฐานสากลให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากรในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้และการศึกษาด้วยตนเองของนักเรียน ผู้บริหารมีการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน และผู้บริหารเป็นผู้คอยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ส่งเสริมทักษะและการพัฒนาตนเอง รวมถึงริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อยกระดับการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านบทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีด้านบทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการประเมินผลการเรียนรู้และการติดตามผลสามารถกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองและยกระดับการสอนให้ดีขึ้น รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรฐานสากลในการนิเทศและติดตามผลได้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนากิจการการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารมีการนิเทศโดยใช้หลักเกณฑ์ตามโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้การดำเนินงานในองค์กรเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการประเมินผล การใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนผ่านการมีส่วนร่วมของครู

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้นำข้อคำถามในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักมาวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหาของการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สาระเทียบเคียงมาตรฐานสากลของครูในสถานศึกษา สรุปไว้ ดังนี้

บทบาทที่ 1 บทบาทในการออกแบบกำหนดทิศทาง ประเด็นการสัมภาษณ์ แนวทางการปฏิบัติงานในการวางแผนกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย และทิศทางของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ควรเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะระดับสากล พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมจากบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบาย โรงเรียนควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นภาษา STEM เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องทั้งด้านวิชาการและทักษะสากล การบริหารจัดการต้องโปร่งใส มีระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และเปิดกว้างต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายนอก สุดท้ายการดำเนินงานทั้งหมดควรมุ่งให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ตามมาตรฐานสากล เช่น CEFR PISA และ TIMSS เพื่อก้าวสู่การเป็นโรงเรียนแห่งคุณภาพอย่างยั่งยืน

บทบาทที่ 2 บทบาทการสร้างความสัมพันธ์และวัฒนธรรมขององค์กร ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรในการแลกเปลี่ยนการใช้ภาษาในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ควรเริ่มจากการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับเนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบผ่านใบงานและสื่อการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กัน โรงเรียนควรสอดแทรกภาษาอังกฤษในทุกรายวิชาและกิจกรรม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาต่อเนื่องในชีวิตประจำวัน ควบคู่กับการพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระให้มีทักษะภาษาอังกฤษผ่านการอบรมและการร่วมงานกับผู้เชี่ยวชาญ การจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน นอกจากนี้ควรส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาอังกฤษ พร้อมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น CEFR ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงโครงการ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือระหว่างครู ผู้บริหารและเครือข่ายภายนอก เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างยั่งยืน

ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องเริ่มจากการสนับสนุนให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ผู้เรียน เช่น สื่อดิจิทัล บทเรียนออนไลน์ และกิจกรรม STEM ควบคู่กับการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาการสอนร่วมกัน การวิจัยควรสอดคล้องกับบริบทของห้องเรียนและปัญหาจริง ส่งเสริมนวัตกรรมของครูและนักเรียนในห้องเรียนพิเศษและเวทีการแข่งขัน นอกจากนี้ การเชื่อมโยงงานวิจัยกับชุมชนและแหล่งเรียนรู้จริงช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น ขณะเดียวกันผู้บริหารต้องพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ลดภาระงาน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการทำวิจัย สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานในเวทีต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรพัฒนาอย่างยั่งยืน

บทบาทที่ 3 บทบาทการสนับสนุนและบริหารจัดการทรัพยากร ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางการสนับสนุนการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดทำ การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องเริ่มจากการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่เพียงพอและมีคุณภาพ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทบอร์ด และระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้ห้องเรียนทุกห้องสามารถใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพครูผ่านการอบรมและนิเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีทักษะด้านเทคโนโลยีและสามารถออกแบบบทเรียนที่เหมาะสมได้ นอกจากนี้ โรงเรียนควรส่งเสริม การสร้างนวัตกรรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-Book วิดีโอ และบทเรียนออนไลน์ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานเหล่านี้ผ่านเวทีต่าง ๆ เพื่อขยายผลการใช้งาน การประเมินผลการใช้สื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบจะช่วยสะท้อนผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ขณะเดียวกันการเชื่อมโยงสื่อดิจิทัลกับการเรียนรู้แบบรายบุคคล การเรียนรู้เชิงโครงการ และการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

บทบาทที่ 4 บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร ประเด็นสัมภาษณ์ แนวทางพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารและจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาศักยภาพ

ภาษาอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมและชุมชนการเรียนรู้ การส่งเสริมการใช้ตำราและสื่อต่างประเทศที่เหมาะสม รวมถึงการมีส่วนร่วมของครูทุกกลุ่มสาระในการบูรณาการกิจกรรมด้านภาษาในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังควรสนับสนุนการใช้ครูต่างชาติและโครงการแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างบรรยากาศการใช้ภาษาจริง ตลอดจนการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและใช้มาตรการสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนาตนเอง โรงเรียนยังต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการใช้ภาษา พร้อมทั้งขยายความร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อเสริมระบบการพัฒนาศักยภาพทางภาษาของบุคลากรอย่างยั่งยืน

บทบาทที่ 5 บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ประเด็นสัมมนา แนวทางการประเมินผลการใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนผ่านการมีส่วนร่วมของครู ควรดำเนินการผ่านระบบประเมินที่เป็นระบบและรอบด้าน โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่วิเคราะห์ผล จัดทำ PLC ไปจนถึงการวางแผนนโยบายพัฒนาการสอน ครูควรนำผลวิจัยในชั้นเรียนมาใช้จริงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนความมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันโรงเรียนควรใช้กลไกการแข่งขันและแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง การจัดตั้ง PLC ในทุกกลุ่มสาระและการใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลายช่วยให้เกิดความรอบด้านและเป็นต้นแบบที่เผยแพร่ได้ นอกจากนี้การติดตามผล การสะท้อนผลการใช้วิจัย และการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน จะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับบริบทโรงเรียน สุดท้าย การนิเทศติดตามแบบต่อเนื่องเชื่อมโยงกับวงจร PDCA ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา สามารถนำแนวทางวิจัยเป็นกรอบจัดทำนโยบาย โครงการส่งเสริมการบริหารเชิงวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล สนับสนุนการจัดอบรมผู้บริหาร และติดตามประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 โรงเรียนสามารถนำแนวทางวิจัยไปใช้ในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของครูให้บูรณาการมาตรฐานสากลในการสอน ส่งเสริมครูมีส่วนร่วมในแผนกลยุทธ์ การเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลและใช้ผลวิจัยเป็นข้อมูลประกอบการประเมินสมรรถนะผู้บริหารและพัฒนาศักยภาพครู

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางวิจัยในการพัฒนาบทบาทตนเองไปปรับใช้ โดยมุ่งเน้นส่งเสริม สนับสนุน และติดตามผล การจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างต่อการพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานสากล

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนาบทบาทผู้บริหารเพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกและมุมมองจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

2.3 ควรพัฒนาเครื่องมือวัดและเกณฑ์ประเมินผลการบริหารเชิงวิชาการที่เทียบเคียงมาตรฐานสากลเพื่อใช้เป็น แนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหารในอนาคต

2.4 ควรมีการศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากลในเขตพื้นที่ การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลและสรุปแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่

2.5 ควรศึกษาความต้องการและความพร้อมของครูในการพัฒนาไปสู่การจัดการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแนวทางการสนับสนุนและพัฒนาได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

การุณ สกุลประดิษฐ์. (2559). สพฐ. ชูโมเดล TEPE Online ลุยพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2567. แหล่งที่มา <https://mgronline.com/daily/detail/9590000066241>.

- ชูศักดิ์ เอกเพชร. (2562). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการเรียนรู้ในยุค Thailand 4.0. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(3), 1-12.
- ดรุณี รัตนโชติ, สุเทพ พงษ์ศรีกุล, และ มนต์ชัย พวงมาลี. (2565). การสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาวิชาชีพครูและผลกระทบต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 12(4), 180-195.
- ทิตนา แคมมณี. (2562). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 23)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพร วัฒนา. (2563). การพัฒนาระบบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*, 10(3), 1-15.
- นงลักษณ์ พันธวิไล และคณะ. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 8(2), 338.
- นพรัตน์ กิ่งก้าน. (2568). แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารครุศาสตร์*, 53(1), 1-17.
- ปณต ศิริอักษร. (2567). *การพัฒนาหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเชิงวิชาการสำหรับครูวิชาหลัก: กรณีศึกษาโรงเรียนในโครงการ English Program*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ประสิทธิ์ชัย แก้วประดับ. (2564). แนวทางการยกระดับสมรรถนะทางภาษาต่างประเทศของครูเพื่อรองรับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคกลาง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ปาณิสรา โชคเคณศรี. (2563). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามความคิดเห็นของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- ปิยะดา เกียรติทัศนสิทธิ์. (2565). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาและเนื้อหา (CLIL) เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ปิยะรัตน์ วงศ์พรม. (2564). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับการพัฒนาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 12(2), 125-135.
- พัฒนาพร สุขเกษม. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 11(8), 173-186.
- พรณี ลีกิจวัฒน์. (2566). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา Research Methods In Education*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: มินิเซอริส ซัพพลาย.
- ภัทรพล สุนทรรัตน์ และ ปฏิพัทธ์ แสงประเสริฐ. (2566). *ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- วรรณรัตน์ วิริยะอาภรณ์, คมสัน สันติบวร, & ชลิตา หริรักษ์. (2567). *การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลกับการจัดการศึกษาไทยยุค 4.0 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).
- วิภาวี ลิ้มปิยะกุล, สมศักดิ์ กุลนิเทศ, และ อัญญา ชาญชนะ. (2565). แนวทางการส่งเสริมการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 16(1), 220-235.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก).

- สมชาย พุ่มพวง. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการการบริหารการศึกษา*, 11(2), 110–125.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2563). *การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 12)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ พิมพ์สายทอง. (2562). แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. (2567). *รายงานข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2567*. สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2567). *บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา*. เข้าถึงเมื่อ 8 ธันวาคม 2567, เข้าถึงได้จาก <https://otepc.go.th/th/content/page/item.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แนวทางการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับแก้ไข 2565*. กรุงเทพฯ : โอเดีย แอนด์พริ้นติ้ง.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แนวทางการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับแก้ไข 2565*. กรุงเทพฯ : โอเดีย แอนด์พริ้นติ้ง.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2563). *รายงานผลการประเมินสถานการณ์การศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรรถพล ประภาสโนบล. (2560). *รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์).
- อัญชลี ธรรมวิทย์. (2563). *รูปแบบการประเมินโครงการโดยเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- Dess, G. G. & Miller, A. (1993). *Strategic Management*. Singapore: McGraw-Hill.
- Felcher, D. E. (1991). *The role of high school principals in curriculum development and implementation in Virginia*. (Doctoral dissertation, Virginia Polytechnic Institute and State University).
- Fullan, M. (2020). *The new meaning of educational change: Professional learning communities and continuous improvement culture*. Teachers College Press.
- Fullan, M., & Scott, G. (2009). *Professional learning communities at the next level: Creating a culture of continuous improvement*. Corwin Press.
- Gary Yukl. (2006). *Leadership in Organizations, 5th ed.* New York: Courier Stoughton.
- Hattie, J. (2022). *Visible Learning: The Sequencing of Learning*. Routledge.
- Hitt, M. A., Ireland, R. D., & Hoskisson, R. E. (2000). *Strategic management: Competitiveness and globalization (4th ed.)*. South-Western College Publishing.
- Henry Mintzberg. (1973). *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper and Row.
- Johnson, R. M. (2022). Evidence-Based Leadership: The essential role of research utilization in school improvement. *Journal of Educational Administration Research*, 9(2), 70–85.
- Johnson, G., Scholes, K., & Whittington, R. (2017). *Exploring strategy (11th ed.)*. Pearson Education.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (2020). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.
- Pink, D. H. (2019). *Drive: The surprising truth about what motivates us*. Riverhead Books.

- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. London: Century Press.
- Smith, L. C. (2021). Bridging the digital divide: The role of school leaders in fostering teacher technological pedagogical content knowledge (TPACK). *International Journal of Educational Technology and Leadership*, 6(1), 45–60.
- Wang, Y. (2023). The role of digital infrastructure readiness in the effectiveness of educational technology adoption: A global perspective. *Journal of Educational Technology & Society*, 26(1), 15-28.